

Landbrugsministeren (Anders Nielsen): Det Forslag til Lov om Tilvejebringelse af Jordlodder til Landarbejdere, som jeg herved har den Ære at fremsætte for det høje Ting, bygger videre paa det ved Lov af 24. Marts 1899 og Lov af 22. April 1904 givne Grundlag. I Medfør af de i Løbet af 8—9 Aar indhøstede Erfaringer indeholder det Forslag, jeg her fremsætter, en Række mere eller mindre væsentlige Ændringer i Forhold til den nugældende Lov.

Jeg skal ikke komme ind paa almindelige Betragtninger over de hittidige Loves Betydning efter deres Virkninger i den Aarrække, hvori de have bestaaet. Den Omstændighed, at Tinget her og Rigsdagen, i det hele Lovgivningsmagten, i 1904 gentog det Forsøg, der var gjort ved Loven af 1899, er tilstrækkeligt Vidnesbyrd om, at man den Gang har ment at være inde paa det rette Spor, inde paa den Vej, som fører til Løsningen af det Spørgsmaal, man har stillet sig, nemlig at hjælpe de mest ubemidlede i vort Folk, Landarbejderne, som ikke have Formue ud over det, de maatte have sparet sammen i de Aar, de have tjent paa Herregaardene, Bøndergaardene, eller hvor de nu have virket og levet. Jeg siger, at den Omstændighed, at Rigsdagen fortsatte i 1904 det, hvor vi begyndte i 1899, er et Vidnesbyrd om, at man mente at være inde paa den rette Vej, og jeg tror, at de Erfaringer, der ere indhøstede siden, bekræfte det, der saaledes har været Rigsdagens Opfattelse. Dette gør, at jeg ikke i dette Øjeblik finder Anledning til at komme ind paa almindelige Betragtninger, men blot indskrænke mig til i al Korthed at gøre Rede for de Ændringer, som jeg her tillader mig at foreslaa i Forhold til den Lov, der i Øjeblikket gælder.

I § 1, der omhandler Amtskommissionerne, der skulle medvirke ved Jordloddernes Tilvejebringelse og føre Tilsyn med dem, sker ingen anden Forandring end den, at Formændene for Kommissionerne faa deres Kontorholdsvederlag forhøjet fra 8 til 10 Kr. pr. Laanesag. Det er en beskeden Ændring, men det er en Ændring, som er vel begrundet. Det er noget, som enhver, der kender noget til disse Sager, vil erkende, at de Mænd, der beklæde en Post som Amtskommissionens Formand, sidde ikke inde med, hvad vi jævnlig kalde „Ben“, det er ét Hverv, som lægger meget Beslag paa deres Tid og udkræver megen Interesse for deres Opgave, og det, at man her foreslaar Kontorholdsvederlaget forhøjet i det beskudne

Omfang, som Tilfældet er, vil sikkert finde Sympati.

I § 2, der fastslaar Lovens Definition af Begrebet „Landarbejder“, er der den Forandring, at Fiskerne ere tagne med og stillede ved Siden af Landhaandværkere og Teglværksarbejdere, der delvis ernære sig ved almindeligt Landbrugsarbejde, saaledes at den sidste Del af Paragraffen kommer til at lyde: „Endvidere de med Landarbejderne i økonomisk Henseende ligestillede Landhaandværkere, Teglværksarbejdere, Fiskere o. l., der delvis ernære sig ved almindeligt Landbrugsarbejde“.

I den følgende Paragraf, der bestemmer, under hvilke Vilkaar Landarbejderne, altsaa den Kreds, som er nærmere beskrevet i den foregaaende Paragraf, have Adgang til at komme i Besiddelse af Jordlodder, foreslaas der under Litra e, at Landarbejderen skal have ernæret sig som saadan i de sidste 6 Aar, men at den Tid, i hvilken han har aftjent sin Værnepligt, og andre Afrydelser, der tilsammen ikke have strakt sig over 2 Aar, ikke skulle komme i Betragtning. Man lægger her Mærke til, at den almindelige Regel om 5 Aars Virksomhed i det almindelige Landbrugsarbejde er udvidet til 6 Aar. Det skræmmer forhaabentlig ingen. Det er ret uvæsentligt, om man siger 5 eller 6 Aar, men Forandringen i Regelen er sket af Hensyn til Undtagelsesbestemmelsen, som hidtil har været den, at man foruden den Tid, der medgaar til Aftjening af Værnepligten, kun maa have haft Afrydelser i sit Erhverv som Landarbejder paa tilsammen 1 Aar. Denne Undtagelsesbestemmelse udvides nu som nævnt til 2 Aar, saa for Undtagelsens Skyld er Regelen ændret. Jeg antager, at man her i dette høje Ting vil være enig med mig om, at denne samlede Ændring vil være formaalstjenlig. De Folk, der henimod den Tid, da de skulle sætte Bo, se sig om efter særlig lønnende Fortjeneste 1 à 2 Aar for at kunne øge de Midler, uden hvilke de ikke med Held — eller i hvert Fald ikke med det Held, man maa ønske, de maa have — kunne sætte Foden under eget Bord, fæste Bo paa egen Jord, ere ikke de ringeste. Det er ikke dem, vi i særlig Grad skulle skyde til Side, tværtimod, tror jeg, det er dem, vi i denne Forbindelse i særlig Grad skulle sætte Pris paa. Jeg haaber derfor, at ogsaa denne Ændring vil vinde det høje Tings Sympati.

Den næste Forandring gælder § 7, som angaar Jordloddens Størrelse. Den nugældende Lov fastsætter Bjendommenes